

Eesti Lasterikaste Perede Liit
NPO Estonian Association of Large Families

TEGEVUS- ARUANNE 2020

Eesti Lasterikaste Perede Liit

Registrikood: 80090320

Address: Lossi 35-22, Viljandi

Telefon: 437 0055

E-mail: info@lasterikkad.ee

Veeb: www.lasterikkad.ee, www.perekaart.ee

Aruandeaasta algus: 01.01.2020

Aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

Sisukord

Eesti Lasterikaste Perede Liit organisatsioonina	3
Tunnustame ja märkame	4
Aasta Suurpere	4
Tunnustusauhind "Pärilipüüdja"	4
Tunnustusauhind "Lastega ja lastele"	5
Peresõbraliku Eesti partnerid	5
Loomelastele head arenguvõimalused	6
Huvikoolituse toetus	6
Meie naeratus on meie tugevus	7
Lipuvabriku heategu	7
Tiivad tudengile	7
Korraldame inspireerivaid sündmusi ja koolitusi	8
Perepäev Loomaaias	8
Sügisene perepäev	8
Talvapäev Lottemaal	9
Vahendatud kultuurisündmused	9
Oleme peredele toeks materiaalse kindlustunde loomisel	10
Hoiame üksteist	10
Arvutid koolilastele	11
Lapsed kooli	11
Inglipuu täidab laste jõulusoovid	12
Heategevuskampaania "Koos teeme head"	12
Vahendatud heateod ja annetused	12
Oleme liikmesorganisatsioonide koostöövõrgustik	13
Mõttekool	13
Liikmete päev ja üldkoosolek	13
Väikeprojektid	14
Tegevustoetus liikmesorganisatsioonidele	14
LO juhtide ja nende perekondade digivõimekuse tõstmine	14
Viime ellu erilisi algatusi	15
Rändnäitus ja kalender "Naise elu lõuend"	15
Luuleraamat "Lenneldes riimides"	16
Tere tulemast lasterikkuse võlumaailma	16
Peresõbraliku toitlustusasutuse märgis	17
Seisame perede huvide eest	18
Konverents "Conference on Youth Transition" Euroopa Parlamendis	18
Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021–2030	18
Toidujätmete tekkimise vältimise kava	19
Eesti peresõbraliku ühiskonna kujundamine toetudes rahvusvahelisele kogemusele	19
Perekaart	20
Uudiskiri, Facebook ja kodulehekülg	20
Luulekonkursi "Lenneldes riimides" 1. koht. "Paralleeluniversumitest" – Lotte Triin Ugandi, 17-aastane	20

Eesti Lasterikaste Perede Liidu meeskond 2020. aastal (vasakult) - Janne, Katrin, Triinu, Getter, Aage, Katrin, Auli, Viire, Janne, Hiie. Pildilt on puudu liiduga 2020. aasta sügisel liitunud Kristel.

Eesti Lasterikaste Perede Liit organisatsioonina

Eesti Lasterikaste Perede Liit (edaspidi Liit) on nelja ja enama lapsega peresid koondav katusorganisatsioon. Liidu tegevuse eesmärgiks on läbi huvikaitse ja koostöö suurendada lasterikaste perede turvatunnet ja elukvaliteeti.

Liit on ühenduslülits heategija ja abisaaja vahel. Lisaks ollakse partneriks avalikule sektorile, et seaduseelnõude ja määruste vastuvõtmisel seista perede huvide eest.

Meie missioon: tõsta Eesti lasterikaste perede heaolu ja mainet koostöös liikmesorganisatsioonidega ning tagada huvikaitse riiklikul ja kohalikul tasandil.

Meie visioon: lasterikas pere tunneb ennast ühiskonnas väärtustatuna ja majanduslikult turvaliselt. Liit on tuntud, usaldusväärne ja kompetentne partner ühiskonnas suurperede lastele võrdsete võimaluste tagamiseks.

20
LIIKMES-
ORGANISATSIOONI

1717
NELJA JA ENAMA
LAPSEGA PEREKONDA

7950 LAST

**UUS
TULIJA** KAGU-EESTI
LASTERIKKAD

Aasta Suurpere - perekond Alev.

Tunnustame ja märkame

Aasta Suurpere – perekond Alev

2020. aastal esitati Aasta Suurpere tiitlile 76 perikonna kandidatuur 111 inimese poolt. Koostöös Bigbanki ning Pere ja Kodu ajakirjaga andsime välja suurperede erirubriigi, kus tutvustasime silmapaistvaid Aasta Suurpere kandidaate: perekond Klein/Junine [originaalartikkel](#), perekond Kaljur [originaalartikkel](#), perekond Kulbin, [originaalartikkel](#), perekond Parv [originaalartikkel](#), perekond Putnik [originaalartikkel](#), perekond Hanga [originaalartikkel](#).

Eriolukorrast tulenevalt ei korraldanud me traditsioonilist Suurperepäeva, kuid 24. mail andsime ERR-i telesaates „Hommik Anuga“ üle tiitli ja 7000 euro suuruse stipendiumi Bigbanki poolt Aasta Suurpere 2020 võitjale, kelleks oli perekond Alev Võrumaalt. Perekond Aleviga saab lähemalt tutvuda [meie kodulehekülje](#) vahendusel, Pere ja Kodu [veebilehel](#) ja „Hommik Anuga“ [saatelõigu](#) vahendusel.

Tunnustusauhind “Pärlipüüdja” – Eliš Paimre ja Kadi Luht-Kallas

Pärlipüüdja konkursi eesmärk on tunnustada ja toetada edasipüüdlikke, andekaid ning silmapaistvaid suure pere vanemaid, kelle peres kasvab vähemalt neli õppivat last.

Kategoorias “Teenäitaja” antakse aunimetust lasterikka pere vanemale, kes on silma paistnud uuenduslike ideedega, mis kannavad pikaajalist ja elujõulist eesmärki. See antakse inimesele, kes on muutnud teiste perede elu ning kaasanud neid tugevama oma kogukonnas, maakonnas või üleriigilisel tasandil. “Rajaleidja” kategoorias antakse tunnustus lasterikka pere vanemale, kes on omandanud akadeemilise kraadi kas bakalaureuse-, magistri- või doktoriõppes lasterikka pere vanemana töö ja igapäevatoimetuste kõrvalt.

“Teenäitaja” auhinna pälvis tänavu nelja lapse ema Eliš Paimre ning “Rajaleidja” auhinna viie lapse ema Kadi Luht-Kallas, kes omandas Tartu Ülikoolis filosoofiadoktori kraadi.

Tunnustusauhind “Lastega ja lastele”

Auhinnaga “Lastega ja lastele” tänatakse ja tunnustatakse inimesi ja organisatsioone, kelle uued algatused või pikemaajaline tegevus on positiivselt mõjutanud laste ja perede käekäiku kohalikul, maakondlikul või üleriigilisel tasandil. Tunnustusauhinda annab välja valdkondadeülene initsiatiivgrupp, mille liikmeid ühendavad ühised väärtused laste heaolu tagamisel. Initsiatiivgrupi liikmeteks on **MTÜ Eesti Asenduskodu Töötajate Liit, MTÜ Lastekaitse Liit, MTÜ Oma Pere, MTÜ SEB Heategevusfond, Sotsiaalkindlustusamet, Vabariigi Presidendi Kantselei, Õiguskantsleri Kantselei ja Eesti Lasterikaste Perede Liit.**

Tunnustusüritus toimus Kadrioru lossi roosiaias. Eriolukorras läbi viidud konkurss oli ka eriline, väikeses seltskonnas toimunud tunnustamine, millest oli võimalik osa saada 1. juunil kell 20.30 [ETV vahendusel](#).

Auhinna “Lastega ja lastele” 2020. aasta laureaadid olid:

LAPSE SUUR TEGU

Bert Siimon ning Katarina Elise Ploom ja Gerda-Marleen Pärli

ELUTÖÖPREEMIA

Lemme Haldre

MUUTUSTE LOOJA

Sülvi Sarapuu, Astrid Järvasoo ja Kadi Sarapuu

LASTE- JA NOORTEŽÜRII TUNNUSTUS NING KRIISIMURDJA ERIPREEMIA

Kodanikualgatus „Igale koolilapsele arvuti!”

ERIPREEMIA

Tamo Vahemets

Peresõbraliku Eesti partnerid

Eesti Vabariigi aastapäeva puhul tunnustasime koostöös rahvastikuminister Riina Solmaniga Eesti peresõbralikke ettevõtteid ja asutusi. 21. veebruaril toimunud tunnustusüritusel Siseministeeriumis said “Peresõbraliku Eesti partnerid 2020” tunnustusauhinna 31 ettevõtet.

Meie võrgustikus olevad lapsed, väiksed linnupojakesed, aitasid valmistada kõikidele tunnustuse saanud ettevõtetele linnumajad. Linnumajad meisterdas lasterikka pere isa Kalmer ning need kaunistati suurperede laste abil. Viljandi Kunstikoolis toimus 15. veebruaril linnumajade dekoreerimise töötuba, kus osales 34 suurpere liiget.

Peresõbraliku Eesti tunnustusauhinnad said 2020. aastal järgmised ettevõtted:

Tervise Paradiis, Fitlap, Ugala teater, Kuressaare teater, Teater Vanemuine, Valga Kultuurikeskus (Kino Säde), Vene teater, Rapla Korvpallikool, Spordiklubi Sparta, Viljandi Jäähall, Hiiumaa Militaarmuuseum, Eesti Piimandusmuuseum, Eesti lennundusmuuseum, Korvpallikool Karud MTÜ, JK Tallinna Kalev, Esteetika- ja Tantsukool, Sadolin Spordihoone, Vembu-Tembumaa, Spordiklubi Meregrupp, Georg Ots Spa Hotell, Alaveski loomapark, Tartu Kontsertkorraldus, Vinni Spordikompleks, Teoteater, Lohesaba Seikluslinnak, Happy-Fly Batuudikeskus, Asva Viikingite küla, Roosta Puhkeküla, Instrumentarium, Valgehobusemäe Suusa- ja Puhkekeskus, Viljandi pärimusmuusika festival.

Fotol (vasakult): Robin, Kalev Kristian, Carola, Gelli ja Gert-Marti.

Loome lastele head arenguvõimalused

Huvikoolituse toetus

Koostöös Siseministeeriumiga vahendasime 2020. aastal huvikoolituse toetust, et suurperede lapsed saaksid osaleda erinevates ringitegevustes. Kokku laekus **650 taotlust**, neist **23 teaduse ja looduse-, 23 kunsti-, 52 tantsu-, 267 spordi- ning 285 muusikavaldkonnas**. Kõige enam esitati taotlusi **Harjumaalt – 197 taotlust**, järgnes **Tartumaa 124 taotlusega** ning **Ida-Virumaa 112 taotlusega**. Taotluse esitasid **312 erinevat perekonda**. Positiivse

otsuse said 547 taotlust. Toetust eraldati ühe lapse kohta nelja kuu ulatuses maksimaalselt summas 100 eurot.

547

NOORE HUVITEGEVUST
ON TOETATUD

Meie naeratus on meie tugevus

Koostöös Colgate'iga sai alguse heategevuskampaania, mille eesmärgiks oli anda panus laste huviharidusse ning tulevikutalentide unistuste täitumisse. Kampaania kestis 1. augustist 30. septembrini. Soetades kampaaniaperioodil Colgate'i tooteid, said inimesed toetada suurperede lapsi ja noori nende eesmärkide saavutamisel. Heategevuse suuruseks kujunes **5000€** ning sellega toetatakse laste huvitegevuses osalemist 2021. aastal.

Tiivad tudengile

Tiivad tudengile on Rocca al Mare ja Liidu ühine algatus, mille fookuses olid suurperest pärit noored, kes on jätkanud gümnaasiumijärgselt õpinguid.

Kampaaniasse edastasid oma soovi 55 tudengit. Kolme ja poole kuu jooksul kogunes kokku mitu konteineritäit riideid, jalanõusid ja erinevaid majapidamistarbeid, millest jagus lisaks kampaaniasse kaasatud tudengitele ka teistele õppuritele erinevates Eestimaa piirkondades. Lisaks täitsime kümne noore esemete soetamise soovid ning jõulude eel maksime koostöös Rocca al Mare keskusega noortele ühekordse rahalise toetuse.

55

SÄRASILMSET
TUDENGIT

Lipuvabriku heategu

2019. aastal sai Lipuvabrik 25-aastaseks. Sel puhul otsustas meie pikaaegne partner teha kingituse Eesti suurperedele ja annetada igalt 2019. aastal müüdud suurelt Eesti lipult 1€ Eesti Lasterikaste Perede Liidule eesmärgiga toetada laste mitmekülgset arengut. Annetuse suuruseks kogunes **2500€** ning sellega toetatakse laste huvitegevuses osalemist 2021. aastal.

Perepäev Loomaaias.

Korraldame inspireerivaid sündmusi ja koolitusi

Perega Tallinna loomaaeda

20. augustil toimus Tallinna loomaaias heategevuslik perepäev, kus igal osalejal oli võimalus teha head ning toetada loomaaia vapilooma – harilikku ilvest. Ühtekokku kogusime **525 eurot**, mis katab ilvese toiduvaru pooleks aastaks. Perepäeval oli nii suurtel kui väikestel võimalik osa võtta inspireerivatest töötubadest, mängida orienteerumismängu, kuulata Aleksei Turovski loenguid ning koos klounitüdruk Kärtsuga mängida huvitavaid mänge. Boonusena sai tutvuda loomaaia elanikega ning jälgida nende askeldamist ja toimetamist suvesoojas. **Perepäeval osales 170 perekonda, kokku 655 osalejat.**

Sügisene perepäev

15. novembril toimus Tartus Ahhaa Teaduskeskuses kaheksas traditsiooniline sügisene perepäev. Päeva jooksul sai uurida hirmude ja foobiate põnevat maailma, ise katsetada ja avastada ning tutvuda teaduse ja tehnoloogiaga. Lisaväärtusena oli võimalus osa saada teadusteatri etendusest. Pidulikul aktusel kuulutati välja "Pärlipüüdja" konkursi võitjad. **Sündmusel osales 322 suurpere liiget 73-st perekonnast.**

Talvapäev Lottemaal

6. detsembril kutsusime kõiki lasterikkaid perekondi Lottemaa teemaparki. Jõuluprogramm sisaldas neli tundi erinevaid tegevusi ning võimaldas välitingimustes perega koos sisukalt aega veeta. **Sündmusel osales 600 suurpere liiget.**

Vahendatud kultuurisündmused

- Jaanuaris võõrustas Helsingi Jokerite hokimeeskond Tondirabas Tšerepovetsi Severstali. Vahendasime sündmusele **120 piletit.**
- Eesti Ekspress korraldas koostöös dirigentide Kadri Hundi ja Kaie Tanneriga meeleoluka Arvo Pärdi juubeliaastale pühendatud lastelaulude öhtu. Vahendasime sündmusele **30 piletit.**
- Koostöös Aitan Lapsi heategevusfondiga vahendasime Eesti Laul 2020 peaproovi etendusele **80 piletit.**
- 05.07 Merit Männiste kontsert Tartu Pauluse kirikus, **100 osalejat.**
- 29.07 Perefestival FC Floraga.
- 18.08 Maxima raamatu „Mina hoolin Eestist!“ esitlus Tallinna Lennusadamas, sündmusel osales **28 last.**
- 20.08 “Rujafoonia” Tallinna lauluväljakul, **100 osalejat.**
- Koostöös Tartu Kontsertkorraldusega käisid pered üle Eesti kontsertidel. Kokku osalesid 30-l erineval kontserdil **226 lasterikka pere liiget.**
- Tuhkatriinu etendus Ugala teatris, **27 osalejat.**
- Just Film ja Aitan Lapsi - Pimedate Ööde Filmifestivali Noorte- ja lastefilmide festivali filmid, **250 osalejat.**
- 28. veebruaril toimus ühine kinokülastus, millest sai osa **776 suurpere liiget**, vaadates koguperefilmi siilipoisist Sonicust. Kinopäev toimus Tallinnas Coca-Cola Plazas, Tartu Ekraanis ja Viljandi Centrumi kinos. Forum Cinemas ja Liit teevad koostööd alates 2015. aastast. Ühiste ettevõtmistena on korraldatud kinokülastusi nii isade- ja emadepäeva kui lastekaitsepäeva puhul. 2015.-2020. aasta jooksul on toimunud 14 kinokülastust, millest on osa saanud **10 250 suurpere liiget.**

2353

OSAVÕTUKORDA
ÜHISÜRITUSTEST

1061

VAHENDATUD KÜLASTUSKORDA
KULTUURISÜNDMUSTELE

Maxima kingipakkide kompleteerimine.

Oleme peredele toeks materiaalse kindlustunde loomisel

Hoiame üksteist

Kriisiajal avanes Liidul võimalus koostada projekt "Ma armastan aidata" annetuskeskonnas, et toetada heade annetajate abiga perekondi, kellele eriolukord on tavapärasest rohkem väljakutseid pakkunud. Lisaks annetuskeskonnas laekunud toetustele panustasid perede toidukorvi rikastamise ka Eesti Rotary Klubid.

Muutunud olukord nõudis peredelt teistsugust elukorraldust ja lapsevanematelt suuremat pingutust – ka majanduslikku. Kui tavaolukorras said koolilapsed lõunasöögi koolist, riigi ja kohaliku omavalitsuse toel, siis eriolukorras tuli keskpäevane soe söögikord katta vanematel. Ehkki erinevais

Eesti paigus püüdsid kohalikud omavalitsused anda peredele oma panuse sooja lõunasöögi vahendamiseks, ei jõudnud paratamatult abi siiski iga seda vajava lapseni. Samal ajal kui perekonna sissetulekud eriolukorra ajal vähenesid, suurenesid kulud toidule. Projektiga soovisime toetada perekondasid, kus toimevõime langes märkimisväärselt. Eriti keerulises olukorras olid üksikvanemad, kes pidid katsumustega üksi toime tulema. Saabunud annetustega toetasime Hiiumaa, Saaremaa, Põlvamaa, Võrumaa, Ida-Virumaa, Valgamaa, Läänemaa ja Viljandimaa perekondi. Täisväärtuslikud toidukorvid jõudsid välja valitud peredeni maikuu teises pooles.

Arvutid koolilastele

Eriolukorra alguses, märtsi keskpaigas, kaardistasime koolilaste arvutite vajaduse meie liikmesorganisatsioonides. Ühtekokku laekusid meile **474 perekonna sooviavaldused**, kus kasvamas **1999 last**, neist **koolilapsi 1307**. Koolitööks vajalik seade puudus neist **764 lapsel**. Kõige enam sooviavaldusi laekus **Harjumaalt** (erinevad piirkonnad), s.h. **Tallinn (90), Tartumaa (81), Pärnumaa (69), Võrumaa (56)**, järgnesid **Viljandimaa** ja **Lääne-Virumaa**.

Olukorrale lahenduse leidmiseks tegime koostööd „Igale koolilapsele arvuti“ meeskonnaga. Üheskoos valisime välja perekonnad, keda algatuse raames toetada. Meie eesmärgiks oli, et igas perekonnas oleks piisavalt seadmeid, et kõik pereliikmed saaksid oma ülesanded tehtud ning lapsed ei jääks arvuti

puudumise tõttu õppekavast maha. Seega sõnastasime algatuse eesmärgi – tagada iga kolme koolilapse kohta vähemalt üks seade.

Ühtekokku saime toetada **195 perekonda** ehk leevendust olukorrale pakkuda enam kui **900-le lapsele**. Oleme tänulikud „Igale koolilapsele arvuti“ meeskonnale, Lastekaitse Liidule, Omnivale ning mitmetele eraisikutele ja ettevõtetele, kes oma seadmeid annetasid.

Lapsed kooli

11. aastat toimuv kampaania “Lapsed kooli” toimus **46-s Selveri kaupluses üle Eesti, lisaks kahel nädalavahetusel Tallinna ja Tartu Kaubamajas**. Algatusse oli kaasatud **640 vabatahtlikku**, kelle kaasabil koguti kõige rohkem **koolitarbeid** Saaremaal, kokku **2878 ühikut**, järgnesid Veeriku Selver Tartus ja Saku Selver Harjumaal. Kõige enam kogunes **vihikuid ja kaustikuid 17 292 ühikut**, **harilikke pliiatseid 4336**, **värviliste pliiatsite pakke 4167** ja **koolikotte 38**. Kokku kogunes **57 381 erinevat koolitarvet**.

Inglipuu täidab laste jõulusoovid

“Inglipuu” on heategevuskampaania, mille raames on võimalik Eesti inimestel täita laste jõulusoovid, viies need Maxima kauplustesse üle Eesti. Sel aastal olid Inglipuudel **500** meie võrgustikus oleva lapse soovid. Selleks, et selgitada välja lapsed, kellele rõõmu valmistada, viisime perede seas läbi küsitluse. Kampaania järgselt toimetas Maxima kõik kingitused Viljandisse, kus toimus nende komplekteerimine ja peredele saatmine koostöös AbbVie Biopharmaceuticals GmbH Eesti filiaali ja PWC Estonia vabatahtlikega.

Heategevuskampaania „Koos teeme head“

Koostöös myWorld Estoniaga käivitasime jõulude eel kampaania, mille raames oli võimalik toetada suurperesid erinevate kinkekaartidega. Kampaania fookuses olid suurema laste arvuga perekonnad, kus jõuluimesid ootamas keskmisest enam lapsi. Algatuse raames toetasime **24** perekonda, kus on kasvamas **195** last. Keskmine toetussumma ühe pere kohta oli **173** eurot ning kogu kampaania väärtus **4165** eurot. Kogutud kinkekaardid toimetati peredeni 2021. aasta jaanuaris.

Vahendatud heated ja annetused

- **Realister OÜ** hoolitses koolilaste vihikute ja kaustikute eest
- **Hää Eesti Asi** toetas väikelapsi lambavilla sussidega
- **Orkla** Eesti kinkis muusikaplaate tuhandetele lastele
- **Humana Estonia** ja **Maxima eesti OÜ** hoolitsesid beebide mähkmete eest
- **Apollo Kauplused OÜ** ja **Heleilm OÜ** töid lastele lugemisrõõmu
- Koostöös **Nogel OÜ**-ga toimetasime peredeni kvaliteetseid vitamiine
- Koroonaviirusega toimetulekuks annetas **Foxtrot Uniform Capital OÜ** peredele kaitsemaske
- **Agapics AS** toetas päkapikke pakkepaberite, kinkekottide ja kaartidega
- **muhoov OÜ** ja kodukoha kirjadega pused jõudsid kõikidesse maakondadesse
- **Le Coq** aitas kustutada laste limonaadi janu
- Heategevuskampaania “Pasta teeb head”, mille raames kinkis **Tartu Mill** Liidule pool tonni pastat, et kõigi laste kõhud saaksid headust täis. Selleks kutsuti sotsiaalmeediakanalites osalema inimesi väljakutses #pastateebhead.
- Jätkus koostöö **Rimi Baltic**, **Coopi Eesti Keskkühistu** ja **Leiburiga**
- Koostöös **MTÜ Lääne-Harju Lasterikkad** ning **Elämän Leipä Jokaiselle**’ga vahendasime liikmesorganisatsioonidele toidukaupu 397-l korral
- Mitmekümned **eraisikud** ning **anonüümsust soovivad ettevõtted** annetasid erinevaid majapidamis- ja mööbliesemeid
- Heategevuskampaania „Apollo hoolib” raames kogus **Apollo raamatukauplus** septembrikuus annetusi lasterikaste perede toetuseks. Iga inimene sai teha annetuse Apollo kaupluses ja e-poes. Annetuse suurus oli 50 senti. Iga 50-sendilisele annetusele pani Apollo omalt poolt 50 senti juurde. Annetatud summa eest kinkis Apollo lasterikastel peredele värviraamatuid.

Liikmete päev ja üldkoosolek.

Oleme liikmesorganisatsioonide koostöövõrgustik

Mõttekool

2020. aasta oli väljakutseterohke: üha enam tõstatus küsimus, kuidas toime tulla katkestuse ajal, kuidas toetada keerulistel hetkedel inimesi ning kuidas säilitada tasakaal iseendas. Sel korral pöörasimegi Mõttekoolis tähelepanu juhtidele, mõtlesime enda vaimu toitmisele ja enda võimestamisele. Igaühel meist on ju keerulistel hetkedega erinevad toimetulekuviisid ja vahest on oluline ka mõistmine, et "ma ei ole üks". Teisalt uurisime ühiselt ka Liidu seniseid arenguid ning koos mõtisklesime tulevikuvalikute üle. Lisaks külastasime Vanemuise teatrit ning toimus nn kogemuste kullaproov, kus liikmesorganisatsioonide juhid jagasid oma väärt kogemusi möödunud aastast.

Mõttekooli hoidsid koos **Piret Jeedas** ja **Koidu Tani-Jürisoo** ning erikülasena osales Vanemuise teatri juht **Kristiina Alliksaar**. Kogu programmist võttis osa **44 liikmesorganisatsioonide juhatuse liiget** ja aktiivset vabatahtlikku.

Mõttekool toimus Tartus, Dorpati konverentsikeskuses 13.-14. novembril, kandes pealkirja "Juhi aeg muutavas maailmas" ning oli järjekorras viies.

Liikmete päev ja üldkoosolek

Üheks oluliseks võrgustiku ühendajaks on liikmepäevad, mille aastatepikkune praktika on ennast õigustanud ja mis on esile kutsunud positiivseid muutusi. Selleks, et võrgustik saaks eesmärkidest ühtemoodi aru, tuleb ülesanded läbi rääkida ja vastutus ära jagada, toimub valdkondlike vajaduste ning nendest lähtuvate tegevuse täpsustamine, jagatakse kogemusi ja praktilise nippe aktuaalsetele teemadel. Vajadusel kaasatakse liikmepäevadele väline ekspert. Liikmepäevad toimusid 8. veebruaril Eesti Lennuakadeemias **46 inimese** osalusel ja 20. juunil Ruunavere Postimõisas **33 inimese** osalusel.

Väikeprojektid

Liit on loonud alates 2016. aastast liikmesorganisatsioonidele väikeprojektide voo, mille raames on LO-del võimalik taotleda täiendavaid ressursse projektidele, mis toetavad peresõbraliku ja lasterikkust väärtustava ühiskonna kujundamist ning soodustavad positiivseid peresuhteid toetavate tegevuste elluviimist. Projektide rahastamisel ei ole määravaks liikmesorganisatsiooni suurus, vaid konkreetse projektiga loodav mõju ja muutus sihtgrupile.

Käesoleval aastal toimus kolm väikeprojektide taotlusvoo ning selle rahastust toetas **Siseministeerium**. Esimesed kaks voo olid suunatud järgmistele valdkondadele - laste kasvatamise ja lastega perede väärtustamise ning võimestamisega seotud tegevused kogukonnas ning liikmesorganisatsioonide koostöö ja arenguprogrammid. Kolmas voo avati kogukondlike jõulusündmuste korraldamiseks ning Lottemaal toimuva perepäeva transpordikulude kompenseerimiseks. **Kokku toetasime 34 projektitegevust.**

Lisaks toetasime liikmesorganisatsioonide tegevust väikevahendite näol, millega luuakse peredele lisaväärtust LO ühingu ruumides või mis lihtsustavad organisatsiooni juhtimist.

Tegevustoetus liikmesorganisatsioonidele

Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud vahendite abil toetasime liikmesorganisatsioone erinevate tegevuste läbiviimisel. Organiseeritud ühistevuste korraldamise eesmärgiks kogukonnas oli perede sotsiaalse aktiivsuse, kohanemis- ja läbilöögivõime suurendamine, suhtevõrgustiku loomine ja arendamine, perede nõustamine ja jõustamine. Kuna LO-d teevad tihedalt koostööd ka teiste organisatsioonidega eesmärgiga vahendada vajalikke majapidamistarbeid, riideid ja toidukaupu peredele, siis on vajalik katta ka transpordikulu.

Samuti toetasime LO-sid infotubade tööshoidmisel, kus toimub annetuste vahendamine, erinevate kohtumiste ja koolituste korraldamine, piirkonna töökoosolekute läbiviimine, lastele mängunurga kasutamise võimaldamine jm tegevused. Iga läbi viidava tegevuse kohta esitavad LO-d Liidule tegevuskava, üritusel/koolitusel osalejate nimekirja ning läbi viidud tegevuste kokkuvõtte.

LO juhtide ja nende perekondade digivõimekuse tõstmine

Soovist tõsta LO juhtide ja nende perekondade digivõimekust, kinkisime koostöös ettevõttega AS Luminor Bank 60-le maakondliku organisatsiooni esindajale paremate töötingimuste tagamiseks tahvelarvuti ja klaviatuuri. Luminori Eesti jaepanganduse juhi **Tanel Rebase** sõnul tehakse tavaliselt igal aastal oma partneritele jõulukungitusi, kuid sel aastal otsustati kingituste asemel teha annetus. Kogu annetuse rahaline väärtus oli **8000 eurot.**

***

Liiduni jõudis karantiini ajal eraisiku annetus veebiväljaannete lugemisõiguse osas. Otsustasime annetuse suunata liikmesorganisatsioonide esindajatele, et oleks võimalus päevakajaliste uudistega paremini kursis olla ja tasulistele artiklitele ligi pääseda. Võimaldasime kolme kuu lugemisõiguse **Ekspress Meedia** ja **Postimehe** digipaketitele. Iga organisatsioonile sai osaks võimalus tellida lugemisõigus ühele e-mailile.

Näituse "Naise elu lõuend" avamine Pärnu Endla teatris.

Viime ellu erilisi algatusi

Rändnäitus ja kalender "Naise elu lõuend"

Liit on viiel järjestikusel aastal kujundanud kalendreid, mida tänutäheks koostööpartneritele ja toetajatele kinkida. 2020. aastal andsime välja kalendri "Naise elu lõuend," millega tutvustame **lasterikkaid naisi**, kes on vabatahtlikult panustanud teiste perede heaolu ja toimevõime parandamise, tehes seda tööd pühendunult, pikki aastaid ning oma igapäevatoimetuste kõrvalt. Kutse projektis osalemiseks said kõik meie liikmesorganisatsioonide juhid.

Algatuse eesmärk oli tuua esile lasterikka pere ema ning näidata, et laste sünnitamine ei kahanda naiselikkust ega ilu. Meie sooviks oli peegeldada naise olemust, naiselikkust ning tuua esile tema karakter ja sisemine vägi. Lisaks kalendritele valmis rändnäitus, mis koosnes kolmeteistkümnest inspireeriva naise fotost - **Reet Lainla, Kairi**

Zaletajev, Marje Mänd, Eleri Tiit, Janne Aan, Svea Stamberg, Triin Jõgeva, Ilona Palmsaar, Miina Tõnise, Angeelika Elvet, Ingrid Leemet, Inga Pärnaste ja Aage Õunap. Projektis osalenud 13 nel emal on ühtekokku **58 last.**

"Naise elu lõuendi" aitasid vaatajateni tuua fotograaf, stilist ja meigikunstnik **Tiina Kukk** ning juuksur **Kristin Aarma**. Näitus "Naise elu lõuend" avamine ja kalendri esmaesitlus toimus 6. novembril Pärnus Endla teatris. Projekti eestvedaja on **Ingrid Leemet**. Endla teatrist rändas näitus edasi Saaremaale, Lääne-Virumaale, Valgamaale ja Jõgevamaale.

Luuleraamat "Lenneldes riimides"

Luulekonkursi "Lenneldes riimides" loodi perede loometegevuse ja koostegutsemise propageerimiseks. Luulekonkursil võisid osaleda kõik pere liikmed – nii pesamunad kui lapsevanemad. Luuletusi võis kirjutada ka ühistööna. Edastatavate luuletuste arv ja temaatika polnud piiratud ega määratletud – kirjutada võis kõigest, millest hing ihkas. Saabunud luuletusi kasutame liidu 25. juubeliaasta trükiste loomisel ning nendest valmib spetsiaalselt kokku pandud luuleraamat, mis ilmub 2021. aastal.

Luulekonkursile saabus **185 erinevat luuletust 113-lt autorilt**. Saabunud luuletused jaotusime kahte kategooriasse: **a)** lasteluuletused (kuni 18-aastased autorid) ning **b)** ühistööna valminud/täiskasvanute poolt loodud luuletused. Auväär- sse žüriisse kuulusid: jutuvestja **Piret Päär**, kirjanik **Contra**, krjanik **Indrek Koff**, näitleja ja lavastaja **Üllar Saaremäe** ning Liidu esindajad **Katrin Pullisaar** ja **Janne Seeder**.

"Lenneldes riimides" laureaadiid

Lasteluuletuste kategooria:

- Esikohapreemia - Lotte Triin Ugandi "Paralleeluniversumitest"
- Teise koha preemia - Hannah Kaljur "Suure õe tunded"
- Kolmanda koha preemia - Nora Marii Kaha "Vaadates tähti"
- Eripreemia - Arlo Leon Tuvikene "Voodi"

Ühistööna valminud/täiskasvanute poolt loodud luuletused:

- Esikohapreemia - Katrin Hain „Argimuinasjutt“
- Teise koha preemia - Hinge Elias "Õige mees"
- Kolmanda koha preemia - Taili Vahesaar "Tuul"
- Eripreemiade laureaadiid - Pent Evald "Krapp" ja Margit Sammul "Värviline elu"

Tere tulemast lasterikkuse võlumaailma

Algatuse eesmärk on pereväärtusi toetava teavitustegevuse korraldamine, mille raames kingitakse lasterikkaste perede poolt loodavad laulu- plaadid sünnitusmajades perekondadele, kuhu on äsja sündinud kolmas laps. Lisaväärtusena valmivad MTÜ Pärnumaa Lasterikkad vabatahtlike poolt käsitööna tehtud väikesed papud. Seega oleme kokku panemas väikest kinkekomplekti, millega soovime edasi anda sõnumit, kui võrd rõõmutoov on lasterikkus. Kinkekomplektid antakse peredele üle 2021. aastal.

Uute lastelaulude konkursi "Lasterikkuse Võlumaailm" korraldajad, Võrumaa Lasterikkad ja Liit, ei osanud oodata, et algamas on uus Entel-Tentel- lauluralli kiirusega 100+. **Konkursile laekus 133 uut lastelaulu** tuntud heliloojatelt ja kodustelt emadelt-isadelt, kel oli see esmakordne oma loominguuga väljatulek. Laule seadsid ritta laulja **Gerli**

Padar, laulev näitleja **Inga Lunge**, koorijuhid **Silja Otsar** ja **Erki Meister** ning raadiohääli **Sten Teppan**.

Žürii valis välja **72 laulu**, mis kõlasid 20. septembril kaheosalisel finaalkontserdil Mooste Folgikojas, kus laulis **150 last** ja osales **76 autorit**. Kaheosalist kontserti jälgis läbi **lasteekraan.ee** portaali pea **4500 vaatajat**, kes said hääletuskeskkonnas anda oma hääle rahva lemmikule. Lisaks andis oma lemmikutele hinnangu saateansambel koosseisus **Reigo Ahven**, **Urmas Lattikas**, **Paul Daniel** ja **Raul Vaigla**.

Konkursi võidutöödest valmivad 2021. aastal noodiraamat ja heliplaat. Raamatu illustreerivad laulusõnade järgi lapsed üle Eesti.

Finaalkontserdi tulemused:

I koht: Mängudemaa – Piret Laikre, Marek Sadam

II koht: Hakklihakaste – Juhan Trump, Contra

III koht: Hällilaul – Leila Röömel, Anu Röömel

Eripreemia: Poiss ja peegel – Piret Laikre, Marek Sadam

Noorte autorite eripreemiad:

Piiratud aeg – Katri Kade

Koolivaheaeg – Maarja Aarma, Õnneliis Luka

Mis mind rõõmsaks teeb – Loviise Mäesalu

Lastekraan.ee hääletuse rahva lemmik:

Tähele – Külliki Levin

Saateansambli lemmikud:

Kõige pisem – Kairi Kuusk

Unemaailmas – Piret Lilleste

Peresõbraliku toitlustusasutuse märgis

Peresõbralik
Toitlustusasutus

Liit on ellu kutsunud projekti, mille raames soovime muuta nii väikeste kui suurte perede perekondlikud sündmused toitlustusasutustes eriliselt ja meeldejäävaks. Selleks töötame välja peresõbralike toitlustusasutuse märgise ning hakkame tunnustama asutusi, kes on rakendanud peresõbralikke meetmeid oma toidukohas. Mõned võimalused perekese toidukoha loomiseks on näiteks arvestada laudade suurusega, lastetoolide arvuga, võimalusel lastele varem toidu kätteandmisega ning joonistusvahendite ja tegeluskomplektide olemasoluga. Tunnustusmärgi abil on võimalik neid ettevõtteid tänada ning teistega võrreldes esile tõsta. Tunnustusmärgile toetudes teavad perekonnad, millistes ettevõtetes on nad lastega eriti oodatud ning ettevõtte saab seeläbi anda oma panuse peresõbralikuma ühiskonna loomise nimel. Tegemist on väljatöötamise järgus oleva projektiga, mille lõppresultaat, tunnustus, märkide valmimine ja jagamine toimub 2021. aastal. Projekti juhib Saaremaalt pärit **Triinu Sink**.

Konverents "Conference on Youth Transition" Euroopa Parlamendis.

Seisame perede huvide eest

Konverents "Conference on Youth Transition" Euroopa Parlamendis

18–20. veebruaril osales Getter Rang Euroopa Parlamendis toimival konverentsil "Conference on Youth Transition," kus arutati ja analüüsiti teemadel, mis puudutavad noorte kaasatust, ühiskonda sulandumist ja üleminekut ning sel teekonnal seisvaid võimalusi ja takistusi. Fookuses oli haridustee valimine, tööturule üleminek, professionaalse karjääri alustamine, pere- ja tööelu ühildamine, sotsiaalse kaasatuse suurendamine ning sotsiaalse tõrjutuse vähendamine.

Eesti perepoliitika eesmärgipärasemaks ning tulemuslikuks arendamiseks on vajalik diskuteerida ning kogemusi vahetada teiste Euroopa riikide lasterikaste perede huvide eest seisvate ühenduste eestvedajatega ning kuulda erineva tausta ning

päritoluga noorte mõtteid ja väljakutseid vastavatel teemadel. Eesmärk on kogetut ja kuuldot rakendada Liidu töösse, et tugevdada perede heaolu Eesti riigis, võttes arvesse rahvusvahelisi kogemusi.

Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021–2030

„Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava 2021–2030“ koostamise eest vastutasid Kultuuriministerium ja Siseministerium ning ühe partnerina oli sellesse protsessi kaasatud ka Eesti Lasterikaste Perede Liit. Erinevatel kohtumistel ja aruteluseminaridel osales Aage Õunap.

Toidujäätmete tekke vältimise kava

Keskonnaministeerium alustas 2020. aastal koostöös teiste ministeeriumide ja huvirühmadega toidujäätmete tekke vältimise kava koostamist, mille eesmärk on vähendada toidujäätmete ja toidukao teket kogu toidu tarnimise ahelas ehk esmatootmises, toidu töötlemisel ja valmistamisel, toidu jae- ja hulгимүүgi ja muul viisil tarnimise käigus, samuti toitlustamisel ning kodumajapidamistes. See tagab kokkuhoiu loodusressurssidelt, majanduslikelt ressurssidelt ja sotsiaalsüsteemi koormamiselt.

Toidujäätmete tekke vältimise kava koostamiseks toimusid Keskonnaministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi eestvedamisel viis huvirühmadele suunatud ümarlauda: 30. juuni; 26. august; 28. oktoober; 17. november ja 15. detsember. Ümarlaudade ja ideekorjete tulemusena valmis kava, mis liidetakse hiljemalt 2022. aasta lõpuks valmiva riigi jäätmekavaga 2023+ perioodiks. Ümarlaudadel osalesid Liidu esindajatena **Viire Null, Triin Jõgeva, Janne Aan** ja **Aage Õunap**.

Eesti peresõbraliku ühiskonna kujundamine toetudes rahvusvahelisele kogemusele

Eesti Lasterikaste Perede Liidu kommunikatsiooni- ja turundusjuht Getter Rang avas 4. novembril Rahvusvahelise Perede Arengu Föderatsiooni (IFFD) vestlussarja "Looking Ahead Talks," mille keskmes on noored juhid, kes jagavad läbi vahetute ning informaalsete vestluste oma lugu. Valitud kõnelejad panustavad perepoliitika kujundamisse ning nende erinev taust ja kogemused on üliõpilastele ja noortele spetsialistidele inspireerivad. Ingliskeelset kohtumist on võimalik järele vaadata [SIIN](#). "Looking Ahead Talks" vestlussarja teise kohtumise moderaatoriks, mis toimus 18. novembril, oli samuti Getter Rang. Kohtumist on võimalik järele vaadata [SIIN](#).

Perekaart

2020. aastal liitus Perekaardi programmiga **34** uut partnerit. Perekaardi omanikest **80%** olid mitteliikmed ja **20%** Liidu liikmesühingusse kuuluvad liikmed. Kokku väljastasime 2020. aastal **3567** kaarti, mis on võrreldes eelmise aastaga **917** kaarti rohkem. Väljastatud kaartidest **2870** olid mitteliikmete ja **699** liikmete.

Koostöö Balti riikidega Perekaardi kontekstis

Märtsikuus kohtus **Getter Rang** Riias Läti ja Leedu kolleegidega, et arutada kolme Balti riigi vahelist koostööd Perekaardi kontekstis. Iga riik esitles oma Perekaardi programmi, selle toimimist, väljakutseid ja tulevikuplaane. Järgmiseks sammuks on koostöö laiendamine kolme Balti riigi vahel, et pakkuda peredele soodsamaid võimalusi ka Lätis ja Leedus.

Perekaardi jõulumäng

1.-24. detsembrini toimus Perekaardi sotsiaalmeedias jõulumäng, mille eesmärk oli sotsiaalmeedia

tegevust ergastada ning samal ajal ka Perekaardi koostööpartneritele tähelepanu osutada ja neid fookusesse tuua.

Jagasime välja **24 väarikat kingitust**, mille olid välja pannud partnerettevõtted. Kingisaaja selgus igal õhtul loosiga sotsiaalmeedias kommenteerijate hulgast. Omaniku leidsid 50€ kinkekaardid, ettevõtete kinkepakiid, mängutubade jt meelelahutusasutuste paketid, üks võitja sai endale Tele2 poolt uue telefoni ning 24. detsembri auhind oli ööbimine kuni 8-le Roosta Puhkekülas puhkemajas.

Mängu tulemusena elavnes Perekaardi sotsiaalmeedia jälgitavus ning Perekaardi ja perede vaheline suhtlus. Ettevõtted avaldasid tänu neile osaks langenud tähelepanu eest.

Uudiskiri, Facebook ja kodulehekülg

Uudiskiri on Liidu väliskommunikatsiooni kanal, mis sisaldab informatsiooni Liidu eelseisvatest ja toimunud sündmustest ning uutest Perekaardi pakumistest ja partneritest. Anname välja kahte uudiskirja, millest üks on mõeldud Perekaardi omanikele ja teine Liidu liikmesperedele. Aasta jooksul andsime välja **8 Perekaardi uudiskirja** ja **11 liidu uudiskirja**. Perekaardi uudiskirjade võrgustikku kuulub aruande koostamise hetke seisuga **9532 kontakti** ning Liidu uudiskirjade võrgustikku **3411 kontakti**.

2020. aastal külastati www.perekaart.ee veebilehte **444 649** korda **47 748** külastaja poolt, neist **46 218 (77,4%)** olid uued külastajad (*new visitors* - uued külastajaid on need, kes külastavad veebilehte teatud seadme läbi esmakordselt, uue seadmega sisse logides arvestatakse sama kasutaja uue kasutajana mitmekordselt) ja **13 490 (22,6%)** lehele tagasi pöördunud külastajad (*returning visitors*).

Keskmise sessiooni pikkus oli 2020. aastal 4 minutit. Kokku sooritati sessioone 87 037.

Perekaardi veebilehe kasutati 2020. aastal mobiili vahendusel **66,1%** (tõus 12,1% võrreldes 2019. aastaga), arvuti vahendusel **39,07%** ja **1,5%** juhtudel tahvelarvuti vahendusel (langus 37,1% võrreldes 2019. aastaga). Kuna enam kui pooled veebilehe kasutajastest teevad veebilehel toiminguid mobiili kaudu, on 2020. aastal päevakorras mobiilirakenduse loomine www.perekaart.ee veebilehele.

Perekaardi Facebooki lehe (www.facebook.com/perekaart) oli 1. jaanuari seisuga märkinud meeldivaks **2815** kasutajat, aasta viimaseks päevaks **3555** kasutajat, seega märkis lehe aasta jooksul meeldivaks **740** kasutajat.

2020. aastal alates 9. aprillist (varasem statistika pole saadaval) külastati www.lasterikkad.ee

veebilehte **64 656** korda **18 135** külastaja poolt. Sellest tulenevalt arvestatakse kõik **18 135** uute külastajate alla, neist **3753** (17,1%) olid lehele samal perioodil tagasi pöördunud kasutajad (*returning visitors*). Keskmise sessiooni pikkus oli 2020. aastal 1 minut ja 56 sekundit. Kokku sooritati sessioone 27 055.

Lasterikaste veebilehte kasutati 2020. aastal mobiili vahendusel 62,04% juhtudel ning tahvelarvuti ja arvuti vahendusel 37,96% juhtudel.

Liidu Facebooki lehe (www.facebook.com/lasterikkad.ee) oli 1. jaanuari seisuga märkinud meeldivaks **3531** kasutajat, aasta viimaseks päevaks **4003** kasutajat, seega märkis lehe aasta jooksul meeldivaks **472** kasutajat.

2020. aastal raputas kogu maailma, oli katkestuste aasta, COVID-19 viiruse tõttu tuli mitmed planeeritud sündmused kas edasi lükata või korraldada muudetud kujul, samas viidi üsna operatiivselt erinevaid tegevusi ja arutelusid läbi veebi teel.

Finantsanalüüsi seisukohast on Eesti Lasterikaste Perede Liit usaldusväärne partner, aastalõpu seisuga ei ole üleval ühtegi tähtjaks täitmata kohustust ega nõuet. Samuti pole võetud rahalisi kohustusi, mida ei suudeta täita. Kõik planeeritud tegevused viiakse ellu rahaliste vahendite olemasolu korral.

Täname kõiki sõpru ja toetajaid, vabatahtlikke, liikmesorganisatsioonide sädeinimesi, juhatuse liikmeid ning töötajaid, kes olid meiega sel omanäolisel aastal. Tänu eraisikute ja ärisectori toetustele saime toeks olla perekondadele, kes koroonakriisis seda kõige enam vajasisid.

Luulekonkursi "Lenneldes riimides" 1. koht. "Paralleeluniversumitest" – Lotte Triin Ugandi, 17-aastane

kas sa tead seda universumit
kus sirelid on apelsinikoore lõhnaga?
seesama, kus
mesi on magusam kui uni
vesi on paksem kui veri
seal, kus kanarbik küündib kurguni
ning mannavahust lainetab meri
maailm, kus tormid ei murra puid
nagu rebased ei murra kanu
sealne august võib kesta kuid
vihma asendab kirsioite sadu
see apelsinikoorelõhnaliste sirelitega universum
kõlab õige hästi

sinna kipukski, kui
meile tuttavas maailmas
juba küllalt ilu ei leiduks
kevadeti õitsevad aias malbed meelespead
karastav merevesi soojeneb suvel (kui veab)
sügis pole suve lõpp, vaid lindude rännaku algus
seda meeles pea.
talvel tähistaeva kuma
viivitab lumesula
ja milleks igavikupikkune august
kui maikuiste sirelite mõrkjas lõhn
ületab apelsini magusat hõngust